

X'JISMU U LILHINN MINNU

novella ta' GORG MALLIA

Jum iehor. Il-kesha ta' l-ewwei rigel minn taht il-friex. Il-papoċċ li ma jinstabx u l-girja mtertra sa fejn halla l-kalzetti l-lejl ta' qabel. Jum iehor, u l-ilma ngazzat iraxxax mis-sink ghal ma' idu fuq il-vit. Li jzaqzaq biex idur. Jum iehor, u l-qmis ma tridx tinqafel u ziffa minn taht il-bieb iddur ma' riglejh gherja li, xewk xewk, jirtoghdu mir-rkoppa 'l fuq. U mir-rkoppa 'l isfel donnhom bla hegga jghannqu l-art.

Barra s-sema griż u l-bieb izaakzaq aktar mill-viċ u ma jridx jin-ghalaq ghax simen. It-tisbita li ssakkru tintilef fil-hamba tal-muturi. Ir-rih joqrosu wiċċu, id-dahna tal-karozzi mnifsejh.

Ix-xemx tittawwal minn wara shaba, imma terga' tghib f'daqqa u s-sema jiddardar mill-gdid.

Hemm l-ikhal fis-smewwiet ta' Jorboruk. Ghoddu l-ghanja siekta tad-dawl jaqbeż li jtir mix-xemx tiżreg 'il fuq mill-ħdura tal-palm. Merżuq jixgħel kwiekeb ċkejna li jsiru qtar tan-nida jizżerżqu mal-weraq niedja mil-lejl. U hemm l-ghanja mhaxwxa tal-mewġa titliegħeb max-xatt tad-deheb, u d-diwja tal-gawwi mqajla, jinqalbu wahda fuq l-ohra, milwija mal-baħħ mimli tas-smewwiet.

Jidhak mal-plajja, ifhoss il-libta ta' hsiebu tmajna u tahrab mal-girja ta' ras il-mewġa.

Tal-linja tard bħas-soltu. Ir-raġel ta' hdejh għandu rih u jqaħqah kull hames sekondi u jtella' f'immieħru kull tlieta. Hemm mara għadha tmeċlaq l-ikla ta' filgħodu. Tigi karozza, imma mhix tiegħu. Tigi ohra u titla' l-mara ta' hdejh. Tigi tiegħu, imma mimlija u jkollu jiddeffes biex joqgħod. Idaħħal idu fil-but għall-flus. Skoss u jaqa' lura fuq it-tfajla ta' warajh. Sidirha artab u wiċċu jihmar, u jqaħqah u jlaqlaq u jkun se jerga' jaqa' bil-fixkla. Fl-aħħar jasaġ u jinżel jigri. Haddejh homor jinxtorbu min-nibxa ta' l-arja.

It-tfajliet ta' Jorboruk sidirhom għeri u l-bjuda ta' ġisimhom tit-bandal kull filgħodu man-niżla mtarrġa, taqta' ma' l-isfond iżraq tal-baħar. Għandhom ġwielq mimlija bil-fjuri, u jinżlu hdejh u jizfnu madwaru. Dik ta' l-għajnejn lewn l-arżnu tagħtih warda bajda u dik ta' xuxitha lejl tehmiżhielu f'xagħru.

L-ghajta ta' l-imghallem ma tonqosx. Tard. It-taraġ jizloq u hemm it-tajn fl-intrata. Il-kamra twila u dejqa b'sitt skrivaniji. Tlieta ma' kull hajt. Jintasab bil-ġri f'postu u b'id wahda jerhi l-ghoqda ta' l-ingravata u bl-ohra jieħu karta mill-in-tray.

Ihobb it-tfajla ta' l-iskrivanija ta' quddiemu. Bin-nuċċali u għandha xagħarha maqtuġħ fuq għonqha. Ma jafx x'jisimha għalkemm kienet ilha bil-qieghda quddiemu tliet snin. Ma ried jitgħallem isimha

gatt ghax beza' li johlom bih kif kien johlom b'wic'cha, li 'l isfel, b' ghajnejha jghoddu l-figuri, kien jimlielu l-iljieli. Darba wahda kien talabha tisilfu temprin.

Kien jaf li qatt ma ser ighidilha li jhobbha, imma baqa' jhobbha xorta wahda. Kultant kien jizfen maghha meta kien ikun wahdu jisma' l-Beatles, u 'l Johann Strauss, u 'l Perry Como.

F'Jorboruk hemm l-ilhna tat-tfal li jtiru msahhra sa l-gholi. Itiru mas-shaba-tajjara li trejjah bil-lajma, titliegheb go suritha, titrattab, u tilbes elf dehra, bhall-ilhna jsusu, li ma jerhu gatt. Iduru ma' qalbu u jerhuh ghall-hena ta' fsus mehlusa. Ihollu r-razna tal-biza'. U jghanni mat-tfal, dwar imhabtu li kissret il-muntanji u ferget is-smewwiet. Joghdos fl-ibhra tal-ferh jitbahban f'ilmijiethom. Joghla ma' l-irjihat ta' ghanijietu u l-art ma jmissha qatt.

Bejn l-ghadd ta' kont u iehor jibki mument ghall-gharfien li kien injorant u ma jiswa ghalxejn. Kien jaqa' ghač-čajt kuljum. L-ewwel f'ghajnejh stess u mbaghad f'ghajnejh haddiehor.. imma kien ighodd il-kontijiet u joqtol l-ugigh fl-ghadd ta' kull somma.

Wara l-iswed tas-shab ix-xemx niezla. Ma jarahiex, imma l-qan-piena ddoqq tghidlu l-hin. Riglejha itajru t-tajn fl-intrata. It-tarağ ghadu jizloq.

It-toroq jinbidlu mill-griž ghall-iswed. Id-dawl ta' karrozza jlehh mument u jghib fid-dahna. Tal-linja zzappap sa l-istejg. Mohhu mej-jet jintelaq fuq is-sit. Kollox imčajpar: l-ghagha baxxa fil-karrozza, id-damdima siekta barra t-tieqa, id-dawl tal-hwienet, in-nies ta' l-ghajnejn li jberru ma' kull waqfa, imbaghad ighibu, dellijiet misruqa.

Hmura mdemma tixghel ix-xefaq ta' Jorboruk. Qala bajda ta' kenura tperper fi lwien il-ghabex. Hu jtir 'il fuq 'il fuq, merfugh mil-lehha t'ghajnejh, li ghandhom fihom l-ghajta mfella ta' l-ahhar gaw-wija tal-jum, u t-tajran taghha. U l-qala tghib fil-halq jittewweb tal-kenn.

U mit-twapet ta' hdura bla xefaq immewga minn ziffa, tielgha l-ghanja ta' l-ghaxija. Tintrifed sa tinfaqa' f'elf nota li jilhq u l-imitaj-jar fil-gholi u jissahhu mit-talb go qalbu. Jaghraf tifsirithom u jintreha fi tbandila mielsa li twasslu fl-ilqugh imdieheb tal-plajja.

It-television rega' bil-hsara. Jitgeddes mieghu nnifsu fuq pultruna iebsa. Harstu fflissata fuq fačcata ta' ktieb, biss hemm ic-čpar quddiem ghajnejh u l-kliem miktuba saru snug itebbgħu s-sfura tal-karta. Għadu l-hin... id-disgha. Ghajjien, u l-kesħa.

Id-dlam tas-sodda jitboq lid-dinja barra. Jidhol jorqod.

Il-kutra xxewwiklu mniehru, u s-saqaf jidher griž ghajr għat-tikek suwed. Hemm brimba fir-rokna. Jorqod... jaħseb fl-ghada. Kif se jerğa' jinsa hajtu u dinjietu, u jghix biss għal Jorboruk.

Frar '78